

Sygnatura akt VIII Ga 267/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Woźniak

Sędziowie: SO Anna Budzyńska (spr.)

SR del. Rafał Lila

Protokolant: stażysta Paulina Rynkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa P. J.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 14 marca 2016 roku, sygnatura akt X GC 49/15

I. oddała apelację;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 600 zł (sześciuset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSR del. R. L. SSO A. W. SSO A. B.

Sygn. akt VIII Ga 267/16

UZASADNIENIE

W dniu 23 września 2014 roku powód P. J. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) spółki akcyjnej kwoty 2.436 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 listopada 2013 roku i kosztami postępowania. Uzasadniając żądanie pozwu powód wskazał, że jest właścicielem (...) o nr rejestracyjnym (...), w którym w dniu 19 sierpnia 2013 roku wystąpiła wskutek kolizji drogowej szkoda. Powód zgłosił przedmiotową szkodę ubezpieczycielowi sprawcy tj. pozwanej. Powód wskazywał, że w związku z powstałą szkodą, nie mógł korzystać z pojazdu, wynajął więc pojazd zastępczy. Okres najmu wynosił 49 dni, a koszt 5.684 zł. Pozwana uznała, że zasadnym czasem trwania umowy najmu pojazdu zastępczego było 28 dni i w związku z tym wypłaciła powodowi kwotę 3.248 zł odszkodowania z tego tytułu. Powód podkreślił, że poniesione przez niego koszty były ekonomicznie uzasadnione, dlatego powyższym pozwem dochodzi kwoty 2.436 zł stanowiącej różnicę pomiędzy wypłaconym a należnym odszkodowaniem.

W dniu 19 listopada 2014 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniając roszczenie powoda w całości.

W dniu 12 grudnia 2014 roku pozwana (...) spółka akcyjna wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Uzasadniając swoje stanowisko wskazała, że zweryfikowała przedstawioną przez powoda fakturę VAT wystawioną w związku z wynajmem pojazdu zastępczego do 28 dni i wypłaciła kwotę 3 248 zł należnego odszkodowania. Wskazała, że czas ten obejmował: oczekiwanie warsztatu na dokonanie oględzin przez Mobilnego Eksperta i weryfikację kosztorysu po pierwszych oględzinach, czas na zamówienie części, technologiczny czas naprawy, oczekiwanie na weryfikację kosztorysu po dodatkowych oględzinach, czas za zamówienie części po pierwszych oględzinach, technologiczny czas naprawy po dodatku oraz dni wolne. Zdaniem pozwanej, przy rozliczaniu rzeczywistego czasu naprawy należy uwzględnić technologiczny czas naprawy wynikający z kosztorysu sporządzonego na podstawie czasochłonności prac ustalonych przez producenta samochodu. Pozwana nie może ponosić odpowiedzialności za wydłużenie czasu naprawy spowodowane zachowaniem zakładu naprawczego bądź osób trzecich – z informacji uzyskanych bowiem przez pozwaną wynika, że czas ten wydłużył się z powodu znacznego obciążenia pracy w zakładzie. W trakcie postępowania likwidacyjnego szkody pozwana nie kwestionowała stawki najmu, jednakże zdaniem pozwanej, koszt najmu przy uwzględnieniu 49 dni wskazywanych przez powoda, byłby zdecydowanie niższy. W dalszej części uzasadnienia pozwany wskazał, że powód był zobowiązany do dołożenia starań, aby nie zwiększyć swoim działaniem rozmiaru szkody, czego zdaniem pozwanej, nie uczynił. Wynajmując pojazd za stawkę 116 zł netto w tak długim okresie przyczynił się do zwiększenia szkody.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 14 marca 2016 roku, wydanym w sprawie X GC 49/15 Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie oddalił powództwo, zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1167,52 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, nakaz zwrócić stronom niewykorzystane części zaliczki na poczet kosztów dowodu z opinii biegłego sądowego.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 19 sierpnia 2013 roku doszło do szkody w pojeździe marki R. o nr rejestracyjnym (...). (...) był P. J.. Uszkodzenia pojazdu polegały na uszkodzonym nadkole, zderzaku, pękniętym kierunkowskazie oraz uszkodzeniu koła przedniego prawego.

Uszkodzony pojazd powód oddał do naprawy (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. Przyjęcie pojazdu do serwisu nastąpiło 19 sierpnia 2013 roku. W dniu 24 sierpnia 2013 wysłano dokumentację do (...), natomiast 27 sierpnia 2013 roku otrzymano informacje o oględzinach pojazdu przez mobilnego rzeczoznawcę. Oględziny pojazdu odbyły się 28 sierpnia 2013 roku, podczas których stwierdzono że przed naprawą należy sprawdzić skrzynie biegów oraz przekładnię. W dniach od 6 września 2013 roku do 9 września 2013 roku sprawdzono oba podzespoły, 9 września 2013 roku zamówiono części zamiennie. Części te zostały przyjęte na magazyn dnia 13 września 2013 roku. Dnia 18 września 2013 r. rozpoczęto naprawę pojazdu, wykonywano pomiary geometrii (19 września 2013 r.), prace blacharskie (23 września 2013 r.), prace lakiernicze (2 oraz 3 października 2013 r.). W dniach 7-8 października 2013 roku odbyły się jazdy próbne, a w konsekwencji 9 października 2013 roku nastąpiło wydanie pojazdu. Powód P. J. dzwonił raz w tygodniu do serwisu naprawy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością dowiadując się na jakim etapie jest naprawa. Nie kontrolował naprawy, nie jeździł osobiście do serwisu.

Sąd Rejonowy ustalił, że w związku z uszkodzeniem przedmiotowego pojazdu powód zawarł z P. G. umowę najmu samochodu marki V. (...). Pojazd zastępczy wynajmowany był w dniach od 19 sierpnia 2013 roku do 7 października 2013 roku. Ustalona została dobową stawka najmu na 116 zł netto. Z tytułu wynajmu wystawiona została faktura nr (...) opiewająca na kwotę 5684 zł netto. P. J. oświadczył, że wynajęty pojazd zastępczy był mu niezbędny do prawidłowego wykonywania usług związanych z pracą. Powód zgłosił roszczenie wypłaty odszkodowania w zakresie kosztów najmu pojazdu zastępczego. Niniejsza faktura została przez pozwanego zapłacona.

Pracownik pozwanej oraz pracownik (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością prowadzili korespondencje mailową, której przedmiotem było ustalenie kwestii czasu naprawy uszkodzonego pojazdu należącego do powoda.

Pismem z dnia 5 listopada 2013 roku pozwana (...) spółka akcyjna przyznała powodowi odszkodowanie z tytułu przedmiotowej szkody, w której to kwocie mieściło się 3248 zł w związku z poniesionymi kosztami pojazdu

zastępczego. Pozwana przelała powyższą kwotę przelewem bankowym na rachunek powoda w dniu 6 listopada 2013 roku.

Pismem z dnia 29 listopada 2013 roku powód nie zgodził się ze stanowiskiem pozwanej, odmawiającym wypłaty odszkodowania za 49 dni najmu pojazdu zastępczego powołując się na harmonogram sporządzony przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Powód wezwał do zapłaty kwoty 2 436 zł.

Pozwana w piśmie z dnia 21 stycznia 2014 roku podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko, wskazując, że za zasadny okres najmu uznano 28 dni. Wskazała, że czas ten uwzględnia: oczekiwanie warsztatu na dokonanie oględzin przez Mobilnego Eksperta i weryfikacje kosztorysu po pierwszych oględzinach, czas na zamówienie części (2 dni) technologiczny czas naprawy (przy pierwszych oględzinach 3 dni), oczekiwanie na weryfikacje kosztorysu po dodatkowych oględzinach, czas za zamówienie części po pierwszych oględzinach (2 dni), technologiczny czas naprawy po dodatku (1 dzień roboczy dodatkowo) oraz dni wolne. Dodatkowo wskazała, że łączny czas naprawy według kalkulacji przesłanej przez warsztat to 4 dni robocze. Natomiast oczekiwanie na wykonanie przez warsztat poszczególnych czynności nie mogą być traktowane jako normalne następstwo szkody. Pozwana wskazała, że zakład ubezpieczeń nie odpowiada za wybór warsztatu i nagromadzenie pracy warsztatu.

W odpowiedzi pismem z dnia 26 marca 2014 roku powód ponownie wezwał pozwaną do zapłaty powyższej kwoty. Wskazał, że to do poszkodowanego należy wybór warsztatu w którym ma dokonywana być naprawa.

W oparciu o przeprowadzony w sprawie dowód z opinii biegłego sądowego Sąd I instancji ustalił, że okres niezbędny do naprawy pojazdu powoda wynosił około 19 dni, przy czym 11 dni na kwalifikację uszkodzeń, 4 dni na realizację zamówienia części, 2 dni na wykonanie naprawy blacharskiej, 1 dzień na prace lakiernicze, 1 dzień na sezonowanie powłoki lakierowej. Średnia cena najmu pojazdu zastępczego klasy pojazdu V. (...) wynosiła 107,20 zł za dobę w III kwartale 2013 r., z limitem kilometrów, bez podatku VAT.

W ocenie Sądu I instancji powództwo okazało się nieuzasadnione.

W sprawie powód dochodził zapłaty odszkodowania, ponad kwotę przyznaną i wypłaconą przez pozwanego, obejmującą koszt najmu pojazdu zastępczego w okresie likwidacji szkody. Podstawą prawną powództwa stanowiły przepisy art. 822 k.c. oraz 805 k.c.

Sąd Rejonowy podkreślił, że wysokość odszkodowania ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej sprawcy. Za zdarzenie komunikacyjne wywołujące szkodę jej sprawca odpowiada na zasadach ogólnych (art. 436 § 2 k.c.), co oznacza odpowiedzialność na zasadzie winy (art. 415 k.c.). Sąd I instancji podkreślił, że ustalając zakres odszkodowania, przy ubezpieczeniu OC, należy brać pod uwagę ogólne reguły kodeksu cywilnego, w szczególności treść art. 361 k.c. Reguły te nakazują przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania, w granicach adekwatnego związku przyczynowego (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 68/01, OSP 2002/7-8/103). Zgodnie z zasadą kompensacji odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody.

Sąd Rejonowy wskazał, że pozwana co do zasady przyjęła odpowiedzialność za szkodę powstałą na skutek zdarzenia z dnia 19 sierpnia 2013 roku. Przedmiotem sporu nie było także ustalenie stawki dobowej za najem. W toku postępowania likwidacyjnego i przy wypłacie odszkodowania pozwana dokonała bowiem weryfikacji jedynie uzasadnionego czasu najmu pojazdu zastępczego, co stanowiło kwestię sporną między stronami.

Sąd I instancji podniósł, że powód czas uzasadnionego wynajmu samochodu zastępczego określił w fakturze wystawionej z tego tytułu tj. na 49 dni. Natomiast pozwana za uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego uznała 28 dni, na który to czas składały się: oczekiwanie warsztatu na dokonanie oględzin przez Mobilnego Eksperta i weryfikacje kosztorysu po pierwszych oględzinach, czas na zamówienie części (2 dni) technologiczny czas naprawy (przy pierwszych oględzinach 3 dni), oczekiwanie na weryfikacje kosztorysu po dodatkowych oględzinach, czas za

zamówienie części po pierwszych oględzinach (2 dni), technologiczny czas naprawy po dodatku (1 dzień roboczy dodatkowo) oraz dni wolne.

Sąd I instancji podkreślił, że czas pozostawiania przedmiotowego pojazdu w serwisie naprawczym obejmował okres od 19 sierpnia 2013 roku do dnia 9 października 2013 roku. W tym czasie podjęte zostały takie czynności jak: przyjęcie pojazdu do serwisu nastąpiło 19 sierpnia 2013 roku. W dniu 24 sierpnia 2013 wysłano dokumentację do (...), natomiast 27 sierpnia 2013 roku otrzymano informacje o oględzinach pojazdu przez mobilnego rzeczoznawcę. Oględziny pojazdu odbyły się 28 sierpnia 2013 roku, podczas których stwierdzono że przed naprawą należy sprawdzić skrzynie biegów oraz przekładnię. W dniach od 6 września 2013 roku do 9 września 2013 roku sprawdzono obu podzespoły, 9 września 2013 roku zamówiono części zamienne. Części te zostały przyjęte na magazyn dnia 13 września 2013 roku. Dnia 18 września 2013 r. rozpoczęto naprawę pojazdu, wykonywano pomiary geometrii (19 września 2013 r.), prace blacharskie (23 września 2013 r.), prace lakiernicze (2 oraz 3 października 2013 r.). W dniach 7-8 października 2013 roku odbyły się jazdy próbne, a w konsekwencji 9 października 2013 roku nastąpiło wydanie pojazdu.

Konieczność wynajęcia pojazdu zastępczego w związku z powstałą szkodą, niewątpliwie może stanowić szkodę w majątku zobowiązanego, a w konsekwencji, ubezpieczyciel jest zobowiązany wypłacić odszkodowanie odpowiadające kosztom poniesionym z tego tytułu. W przypadku gdy mamy do czynienia z pojazdem nadającym się do naprawy w postaci wmontowania dla niego nowej części zamiennej, koszty najmu przez poszkodowanego samochodu zastępczego obejmują okres konieczny i niezbędny do naprawy pojazdu..

W ocenie Sądu I instancji - w przywołanym stanie faktycznym sporną pomiędzy stronami i wymagającą rozstrzygnięcia Sądu okazała się kwestia, czy przyjęty przez powódkę okres najmu jest uzasadniony w zakresie dochodzonego odszkodowania, w szczególności, czy pozostaje w związku przyczynowym z zaistniałą szkodą. Podkreślił, że w myśl ogólnej reguły określonej w art. 6 k.c. ciężar wykazania przedmiotowych okoliczności obciążał powoda. To on bowiem dochodził należności, której zasadność (elementy warunkujące jej wysokość) pozwana negowała.

W ocenie Sądu Rejonowego powód nie wykazał zasadności dochodzonego roszczenia, nie przedstawił bowiem materiału dowodowego pozwalającego na dokonanie przez Sąd ustaleń potwierdzających jego stanowisko. Dowodem takim nie jest w szczególności faktura nr (...), która wskazuje jedynie na czas wynajęcia samochodu zastępczego przez powoda, nie zaś na to czy okres ten był uzasadniony. Nie można również przyjąć, że dokumentem wykazującym zasadność żądań powódki jest pismo z dnia 19 listopada 2013 roku ustalające harmonogram naprawy pojazdu, zwłaszcza, że harmonogram ten jest ostateczną wersją, zmienianą w trakcie korespondencji mailowej między pracownikiem pozwanej, a pracownikiem serwisu naprawiającego pojazd. Sąd Rejonowy wskazał, że moc dowodowa dokumentu prywatnego jest w myśl art. 254 k.p.c. ograniczona. Podkreślił, że to powód ponosi konsekwencje niewykazania dalszej inicjatywy dowodowej np. w zakresie zeznań świadków, pracowników serwisu.

Sąd I instancji oceniając zebrany w sprawie materiał dowody uznał, że powód nie udowodnił, że czas 49 dni przez które wynajmował pojazd zastępczy był czasem obejmującym okres konieczny i niezbędny do naprawy pojazdu, a co za tym idzie stanowił ekonomicznie uzasadniony wydatek związany z powstałą szkodą. Uzasadnionego czasu najmu pojazdu zastępczego przyjętego przez powoda nie potwierdziła także opinia biegłego sądowego, który w swojej opinii, przeprowadzonej na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, określił okres niezbędny do naprawy pojazdu powoda na około 19 dni, przy czym 11 dni na kwalifikację uszkodzeń, 4 dni na realizację zamówienie części, 2 dni na wykonanie naprawy blacharskiej, 1 dzień na prace lakiernicze, 1 dzień na sezonowanie powłoki lakierowej.

Skoro powód nie wykazał faktu, z którego wywodził skutki prawne, a zatem, że dochodzone w ramach niniejszego postępowania roszczenie (o zapłatę odszkodowania uzupełniającego) jest jemu należne, powództwo – jako bezzasadne - podlegało oddaleniu.

Dodatkowo Sąd I instancji wskazał, że na pokrzywdzonym ciąży obowiązek minimalizacji szkody, obowiązek współdziałania wynikający z art. 354 k.c. Zgodnie z art. 354 § 1 dłużnik (którym jest w niniejszej sprawie ubezpieczyciel) powinien wykonywać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadami współczucia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje

– także w sposób im odpowiadający. Natomiast § 2 wskazywanego przepisu stanowi, że w taki sam sposób wierzyciel (którym w niniejszej sprawie jest pokrzywdzony) powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania. Dodatkowo, powód jest osobą prowadzącą działalność gospodarczą – przedsiębiorcą – w związku z czym wymagania co do należytej staranności jego działań są zwiększone w porównaniu z wymaganiami stawianymi osobom fizycznym. Prowadzenie działalności profesjonalnej uzasadnia oczekiwanie większej umiejętności, wiedzy, skrupulatności, rzetelności, zapobiegliwości czy zdolności przewidywania (art. 355 § 2 k.c.). Sam powód w zeznaniach wskazał, że nie kontrolował przeprowadzanej przez serwis naprawy, nie pojawiał się osobiście. Jedynie raz na tydzień dzwonił w sprawie informacji. W ocenie Sądu, powód nie wykazał, że dbał o minimalizację szkody. Powinien bowiem ustalić termin dokonania naprawy i termin ten odnieść do czasu wynajmu pojazdu.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd I instancji oparł o art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c.

Zgodnie z art. 80 ust. 1 z zw. art. 84 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd z urzędu zwraca stronie różnicę między opłatą pobraną od strony a opłatą należną. Przepis ten stosuje się odpowiednio do zwrotu zaliczki. Pozwana uiściła 800 zł tytułem zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego (k. 48). Kwotę 800 zł tytułem zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego uiściła także pozwana (k.47). Przyznane biegłemu wynagrodzenie w łącznej kwocie 1101,05 zł zostało wypłacone w kwocie 550, 53 zł z zaliczki powoda oraz w kwocie 550, 52 zł pozwanej. W związku z powyższym należało zwrócić powodowi kwotę 249, 47 zł oraz pozwanej kwotę 249,48 zł tytułem niewykorzystanej części zaliczki.

Z powyższym wyrokiem nie zgodził się powód, zaskarżając wyrok w całości. W apelacji zarzucono:

- obrazę przepisów prawa procesowego w stopniu mającym wpływ na treść wyroku tj. art. 233 k.p.c. przez dowolną i sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego ocenę dowodów, a w szczególności dowodu z opinii biegłego sądowego, harmonogramu naprawy pojazdu oraz wyjaśnień powoda, a w konsekwencji uznanie, że powód nie wykazał, iż czas 49 dni przez które wynajmował pojazd zastępczy stanowił ekonomicznie uzasadniony i związany z powstałą szkodą wydatek konieczny do naprawy pojazdu, podczas gdy z materiału dowodowego wynika, że okres najmu pojazdu zastępczego był równy okresowi naprawy pojazdu przez serwis autoryzowany,

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający, że okres niezbędny do naprawy pojazdu powoda wynosił około 19 dni, podczas gdy z harmonogramu naprawy pojazdu wynika, że rzeczywisty okres naprawy pojazdu przez serwis autoryzowany wynosił 49 dni, a biegły w swojej opinii nie uwzględnił specyfiki prac w serwisie (...) oraz oczekiwania na zwolnienie poszczególnych stanowisk dla przeprowadzenia pełnego zakresu naprawy,

- obrazę prawa materialnego tj. art. 361 k.c. poprzez uznanie, że korzystanie przez powoda z pojazdu zastępczego w okresie naprawy pojazdu nie wchodzi w zakres odszkodowania należnego od pozwanej w związku z wypadkiem komunikacyjnym.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zgodnie z żądaniem pozwu kwoty 2436 zł wraz z ustawowymi odsetkami jak w pozwie, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji w niniejszej sprawie, jako że są one prawidłowe, kompleksowe i znajdują pełne odzwierciedlenie w materiale

dowodowym zebranych w sprawie. Sąd drugiej instancji akceptuje także rozważania prawne zaprezentowane w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Odnosząc się do oceny prawnej roszczenia przedstawionej w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia stwierdzić należy, że Sąd prawidłowo zakwalifikował i ocenił powództwo w płaszczyźnie normy art. 822 k.c. oraz art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2013.392 ze zm.).

Dodatkowo roszczenia zgłoszone w pozwie oceniać należy przy uwzględnieniu normy art. 436 §2 k.c. w zw. z art. 415 k.c. oraz art. 361 §1 i §2 k.c. i art. 36 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Granice odpowiedzialności ubezpieczyciela wyznacza norma art. 361 k.c. w zw. z art. 363 k.c. przy czym poszkodowany może domagać się od ubezpieczyciela naprawienia szkody wyłącznie przez zapłatę odszkodowania.

Dochodząc zwrotu kosztów poniesionych w związku z naprawieniem szkody poszkodowany wykazać musi nie tylko fakt ich poniesienia lecz również pozostawanie w normalnym (adekwatnym) związku przyczynowym ze zdarzeniem powodującym odpowiedzialność odszkodowawczą (art. 361 §1 k.c.).

Zdaniem Sądu Odwoławczego - Sąd pierwszej instancji nie dopuścił się przy ocenie dowodów naruszenia zasad wynikających z przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Materiał dowodowy został zanalizowany wszechstronnie i z ustalonych faktów Sąd ten wysnuł prawidłowe wnioski. Sąd Rejonowy szczegółowo rozważył wszystkie dowody oraz ocenił je w sposób nie naruszający swobodnej oceny dowodów, uwzględniając w ramach tejże oceny zasady logiki i wskazania doświadczenia życiowego. Wobec tego nie sposób jest podważać adekwatności dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń do treści przeprowadzonych dowodów.

W świetle art. 361 § 1 k.c. decydujące znaczenie należy nadać ocenie, czy czas trwania naprawy pozostaje w zwykłym, normalnym związku przyczynowym ze zdarzeniem szkodzącym. Z faktów decydujących o istnieniu normalnego powiązania kauzalnego powód wywodzi skutek prawny, więc ciężar dowodu, że czas naprawy pojazdu spełniał kryteria normalności, spoczywał na poszkodowanym, zgodnie z ogólną regułą rozkładu materialnoprawnego ciężaru dowodu (art. 6 k.c.).

Wstępnie należy wskazać, że z art. 354 § 2 k.c. wynika obowiązek wierzyciela współdziałania z dłużnikiem w zakresie wykonania zobowiązania. W stosunkach ubezpieczeniowych przy uszkodzeniu pojazdu uzgadnianie zakresu i sposobu naprawy należy uznać za wyraz współdziałania wierzyciela (poszkodowanego) z dłużnikiem (ubezpieczyciela). Podobnie, jeżeli naprawa pojazdu jest skomplikowana i kosztowna, ustalenie zakresu części do wymiany należy uznać za wypełnienie dyspozycji art. 354 § 2 k.c., a więc współdziałania wierzyciela z dłużnikiem w wykonaniu zobowiązania.

W zakresie oceny normalnego związku przyczynowego między zdarzeniem szkodzącym a czasem naprawy pojazdu (wyznaczającym czas trwania najmu, więc szkodę), jak wskazuje skarżący i co do zasady zaakceptował Sąd I instancji, jego istnienia nie wyłącza konieczność oczekiwania na części, kolejność dokonywania napraw w warsztacie wybranym przez poszkodowanego, szczególnie jeżeli jest to autoryzowany serwis, ponadto uzgodnienia z dłużnikiem (ubezpieczycielem), przejawiające się w przeprowadzeniu oględzin i sporządzaniu kosztorysów. Istotne jest jednak udowodnienie, że okoliczności te można uznać za normalne, nie wykraczające poza zwykle spotykane, typowe.

W ocenie Sądu Odwoławczego analiza zebranych w sprawie dowodów potwierdza stanowisko Sądu I instancji co do niewykazania przez powoda, iż wskazywany przez niego okres najmu pojazdu zastępczego, obejmujący 49 dni pozostaje w normalnym związku przyczynowym ze zdarzeniem skutkującym powstaniem szkody w postaci kolizji drogowej z dnia 19 sierpnia 2013 roku.

Z twierdzeń apelującego wynika, że w ocenie powoda czas naprawy pojazdu określa sporządzony przez autoryzowany serwis harmonogram naprawy pojazdu, w którym wskazano okres konieczny do wydania pojazdu powodowi po jego naprawie, zaś jako okoliczności mające wpływać na czas trwania naprawy pojazdu powołano znaczne „obłożenie”

serwisu. Analiza treści powyższego dokumentu wskazuje, w przypadku trzech terminów, w którym dochodziło do przedłużenia czasu naprawy – powołano się na podjęcie tych czynności w „pierwszym wolnym terminie” przez wskazany dział autoryzowanego serwisu. I tak z harmonogramu naprawy (k. 16) wynika, że po oględzinach pojazdu w dniu 28.08.2013 roku przez rzeczoznawcę (...) i wskazaniem, że przed naprawą pojazdu należy sprawdzić skrzynię biegów oraz przekładnię kierowniczą – czynności w tym zakresie zostały podjęte dopiero w dniach 6.09. 2013 i 9.09.2013 (piątek i poniedziałek) z uwagi jak zostało wskazane w harmonogramie, iż był to pierwszy wolny termin na dziale mechanicznym serwisu. Okoliczności tych jednak w żaden sposób nie wykazano. Sąd Okręgowy zauważa także, że w pierwotnie przesłanych przez serwis (...) stronie pozwanej na jej zapytanie mailowe z dnia 21 października 2013 roku wyjaśnieniach co do przebiegu naprawy (k.26 akt szkodowych) serwis wskazywał, że oględziny wskazanych przez rzeczoznawcę podzespołów (skrzynia biegów i przekładnia kierownicza) miały mieć miejsce w dniach 7-8.09.2013. Dopiero po podniesieniu przez likwidatora pozwanej w mailu z dnia 24.08.2013, że 7 i 8.09. to sobota i niedziela – sprecyzowano w mailu z dnia 7.11.2013 iż, termin wykonania powyższych oględzin miał miejsce 6.09. 2013 i 9.09.2013 (piątek i poniedziałek). Trafnie zatem wskazał Sąd I instancji, iż harmonogram naprawy był modyfikowany przez serwis. Również co do rozpoczęcia naprawy na dziale mechanicznym w dniu 18.09.2013 - po przyjęciu części na magazyn (13.09.2013) wskazano w harmonogramie, że był to pierwszy wolny termin; podobnie jak w przypadku jazdy próbnej, kasowania błędów komputera w dniu 7-8.10.2013 po składaniu pojazdu, co miało miejsce w dniach 2-3.10.2013, wskazano, że był to pierwszy wolny termin na dziale mechanicznym. W materiale procesowego sprawy brak jest dowodów, które zaistnienie powyższych okoliczności by jednak potwierdzały.

Nie istnieje zatem podstawa do stwierdzenia, że 49 dni naprawy pojazdu było niezbędne i celowe oraz że w okresie tym nie zaistniały żadne okoliczności zależne od serwisu samochodowego, które skutkowałyby wydłużeniem okresu naprawy ponad technologiczny czas naprawy.

W kontekście wiarygodnej opinii biegłego szacującej czas technologicznej naprawy pojazdu na 19 dni, obejmującej 11 dni na kwalifikację uszkodzeń (oczekiwanie na oględziny pozwanego), 4 dni na realizację i zamówienie części, 2 dni na wykonanie naprawy blacharskiej, 1 dzień na prace lakiernicze, 1 dzień na sezonowanie powłoki lakierowej – obowiązkiem powoda było wykazanie, że w normalnym związku przyczynowym ze zdarzeniem pozostaje naprawa trwająca 49 dni. Powyższe wymagało aktywności powoda, reprezentowanego przez profesjonalnego pełnomocnika, w zakresie konkretnych twierdzeń faktycznych i dowodów, chociażby poprzez zawnioskowanie dowodu z zeznań pracownika czy też pracowników autoryzowanego serwisu, któremu powierzono naprawę pojazdu. Ogólne zeznania poszkodowanego, przedłożenie jedynie faktury Vat z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego i harmonogramu naprawy sporządzonego przez serwis, modyfikowanego przez ten serwis w toku postępowania likwidacyjnego, nie są wystarczająca podstawą do ustalenia odpowiedzialności pozwanej ponad uznany przez ubezpieczyciela zakres uzasadnionego najmu pojazdu tj. 28 dni.

W konsekwencji, w ocenie Sądu Okręgowego, trafnie Sąd I instancji uznał, w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, że powód nie udowodnił, iż naprawa pojazdu przekraczająca 28 dni, uwzględnione przez ubezpieczyciela przy wypłacie odszkodowania, pozostaje w normalnym związku przyczynowym ze zdarzeniem szkodzącym.

Apelacja powoda jako niezasadna podlegała więc oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. Na poniesione przez pozwaną koszty niezbędne do celowej obrony złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym stosownie do art. 98 § 3 w zw. z art. 99 k.p.c. w kwocie 600 zł stosownie do § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804).

SR (del.) R. L. SSO A. W. SSO A. B.